

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Legenda aurea sanctorum, sive Lombardica historia

Jacobus <Genua, Erzbischof>

[Lyon], 20. Juli 1486

De sancto Amando xli

[urn:nbn:de:bsz:31-289352](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-289352)

De sancto vedasto De sctō amando

menta aspera cunctis preclata miraculis et mistico
pollēs suffragio apostoli meruit visitatiōe curari
sic nuptā xpo susceperūt et herā. Sic bumanā ar-
tus glorioza fulgēt obsequia vbi angeloz chorus
sanctitatē mentis et patrie indicat liberationē.

De sancto vedasto xl

Vedastus quasi vere dans estus quia vere
sibi de dit estus afflictionis et penitētie. vel
quasi ve distans: qz ve eternū ab eo distat.
Nam damnati semp dicēt ve: scz qz deum offen-
di. ve quia dyabolo consensi: ve quia natus fui. ve
quia mori non valeo. ve quia tam male torqueo
ve quia nunq liberabo.



Vedastus albeato remigio in atrabatēsem
epm ordinatus fuit. Qui cū cum ad portas
ciuitatis venisset: et ibidem duos paupes
vnu cecū aliū claudum. petētes elemosinā reperis-
ser dixit eis. Argentū et aurū nō est michi: qd autē
habeo vobis do. Et facta oratione vtrōsqz sana-
uit. Nunqz autē in quadā ecclesia derelicta. vepri-
bus oppta: lupus habitaret: eidē pcepit vt inde fu-
geret. nec vltra illuc redire auderet. Qd et factus
est. Deniqz cum verbo et ope multos cōuertisset.
quadagesimo anno sui episcopatus. vidit colūā
īgneā: a celo vsqz ī domū suā descēdentē. Qui finē
suū adesse p̄siderās: post modicū in pace q̄uit. cir-
ca annū dñi quingētisimū quagesimū. Cū autē
corpus eius trāfferet: audomart⁹ p̄ semo cecus do-
lens qz corpus ep̄i videre nō poterat mor lumen
recepit: s; postmodū ad votū suū lumen amisit.

De sancto Amando xli.

Amandus dicit quia amabilis fuit. Habuit
est tria in se que faciūt hominē amabilem.
Primum est societas grata. Prouer. xvij.
Vir amabilis ad societate magis amicus est q̄ fra-
ter. Scdm est cōuersationis honestas. et sic dicitur
de bester. ij. qz omnū oculis amabilis videbatur.
Tercū est p̄bitatis virtuositas. ij. Regū. i. Saul
et ionatas amabiles et decori.



Amandus ex nobilibus parētibus or⁹ mo-
nasteriū introiuit. Qui dū per monasteriū
ambularer. quedā maximū serpētē inue-
nit. quē statim virtute crucis et oratione ad foueas
vnde exierat redire coegit. nūquā inde exiturum.
Veniens autē ad sepulcrum sancti martini. annis
xv. ibi mansit: cilicio indutus: et aqua et pane or-
deaceo sustentatus. Post hoc dum romā iuisset. et
in ecclesia sancti petri in oratiōe p̄notaret custos
ecclesie ipm irreuerenter foras eiecit. Qui dum ad
āmonitionē sancti petri q̄ sibi ante fores ecclesie
dormienti apparuit. ad gallias iuisset: et ibidem
regem dagobertū pro suis criminibus increparet
iratus rex eū de suo regno eiecit. Deniqz cum rex
filiū non haberet. et oratione facta ad dñm filium
habuisset. cogitare cepit a quo infantē suū faceret
baptisari. Venitqz in mentē eius: vt ab amādo eū
baptisari faceret. Quoesto igit amando et ad regē
adducto rex ad pedes eius p̄sternit. rogauitqz vt
sibi indulgeret. et suū filium quē sibi dñs dederat
baptisaret. Ille vero primaz petitionem benigne

concessit: sed secularibus negotiis implicari metus
secundam renuit et abcessit. Tandem victus precibus
annuit voto regis. Quae cum baptisaret, tacetibus
cunctis infans respondit amen. Post hoc rex ipsum in
traiectum episcopum sublimari fecit. Qui cum a plerisque
verbum predicationis contempniveret, in vasconiam
iuit. Ubi cum quidam ioculator verba eius irrideret,
a demone arripit et propriis dentibus se discerpens
et viro dei iniuria fecerit confitetur, et statim miserabiliter
moritur. **D**um autem quadam vice ma-
nus lauaret quidam episcopus aquam illam seruari fe-
cit, de qua quidam cecus postmodum curatus fuit.
Cum in quodam loco de voluntate regis mona-
sterium construere vellet, quidam episcopus proxime
civitatis moleste hoc sustinens: misit famulos suos
ut aut ipsum occiderent vel inde eijcerent. Qui ve-
nientes eidem dolose dixerunt ut secum pergeret: et si
ibi locum aptum ad monasterium ostenderent. Ille autem
maliciam eorum precognoscens, usque ad cacumen
montis: ubi eum occidere cupiebant cum eis iuit, eo
quod multum martirium affectaret. Sed ecce tanta plu-
uia et tempestate mons tegitur: ut se muro videre non
possent et iam se mori putantes prostrati veniam
postulabant, et ut eos viuos abire permitteret exo-
rabant. Qui orationem effudit: et serenitatem maximam
impetrauit. Illi ergo ad propria redierunt, et san-
ctus amandus euadens et multa alia miracula fa-
ciens in pace quiescit. Floruit circa annum domini
dciiij. tempore eraclij.

De sancto valentino. xliij.



Valentinus dicitur quasi valoris tenens hoc
est in sanctitate pueritas: vel dicitur valen-
tinus quasi valens puer, id est miles christi.
Miles dicitur valens, qui nunquam cedit, fortiter ferit,
se valenter defendit: potenter vincit: sic valentinus
non cessit martirium vitando, percussit ydolatriam qua-
quando defendit fidem comminuendo: vicit pa-
ciendo.

Valentinus reuerendus presbiter fuit quae-
claudius imperator ad se adduci faciens in-
terrogauit dicens. Quid est valentine? Cur
amicicia nostra non frueris ut deos nostros adoras
superstitionem tue abijcias vanitatis? Cui valentinus
Si gratiam dei scires ista nequaquam diceres: sed ab
ydolis animam reuocares, et deum qui est in caelis ado-
rares. Tunc quidam qui claudio astabat dixit. Quid
vis dicere valentine de sanctitate deorum nostrorum?
Cui valentinus. Ego de eis nil dico: nisi quod fuerunt
homines miseri, et omni inmundicia pleni. Ad quem
claudius. Si christus verus deus est cur michi non di-
cis quod verum est? Cui valentinus. Vere christus solus
est deus in quem si credideris anima tua saluabitur
republica augebit: omnium inimicorum tibi victoria
concedet. Respondens autem claudius astantibus dixit
Viri romani audite quam sapienter et recte loquitur
homo iste. Tunc dixit prefectus. Seductus est im-
perator. Quomodo deserem? quod ab infantia tenuimus?
Et tunc cor claudij immutatum est. Traditur autem
cuiusdam principis in custodia. Et cum in domum eius du-
ctus fuisset dixit. Domine ihesu christe verum lumen illu-
mina domum istam: ut te verum deum cognoscant. Cui
prefectus. Mihi te dicente quod christus est lumen. Equidem
si filiam meam diu caecam illumauerit: faciam quae cumque
preceperis. Tunc valentinus orans eius filiam caecam
illuminauit: et omnes de domo sua conuertit. Tunc
imperator valentinum decolari precepit circa annum
domini. cdxxx.

De sancta Juliana xliiij. A

Juliana dum eulogio prefecto nicomedie despici-
sata esset: et nollet sibi aliquatenus copulari
nisi reciperet fidem christi iussit eam pater suus
expoliari et grauissime cedi ac ipsi prefecto tradi.
Cui prefectus ait. Dulcissima mea iuliana cur me ita
delusisti ut me sic renueres? Cui illa. Si tu adora-
ueris deum meum ac quiescens tibi alioquin nunquam dominus
eris. Cui prefectus. Domina mea hoc facere non pos-
sum quia imperator amputari faceret caput meum. Cui
iuliana. Si ita times imperatorem mortalem quomodo
vis ut imperatorem non timeam immortalem? fac quicquid
vis: quia me decipere non valebis. Tunc prefectus